

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 9: Ad Lollium

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A *Unicum est autem rerum fortiter gestarum speculum, quo videlicet illa posteritati prodantur, atq; immortalitati commendantur, & consecrentur, carmen a docto aliquo poeta conscriptum, quod illarum rerum laudes, tanquam laborum premia, complectatur.* Verba Pindari sunt hæc, τῶν μεγάλων γὰρ ἀλλὰ σκοπὸν πολὺ ἔμνηον ἔχουσι δέδμεναι. ἔργων δὲ καλοῖς ἔσπλον ἴσμεν ἐπὶ σὺν πρόπῳ, εἰ μνημοσύνας ἕκαστ' ἀποδοῦναι ἔμελλε. ἔμνηον γὰρ κλυτὰς ἐπέων ἀοιδῶν.

QVOD BENE FECERIS] tu in reip. bene merita: tuas res gestas, reipublicæ vtilis ac salutaris.

MERCEDEM] ἀποδοῦναι vocat Pind. carmine illo 7. quod supra protuli. & alibi. μισθόν. sic ille, πόσιφορος δ' ἀγαθοῖσι μισθὸς ἔσται. **TVLERIS]** abstuleris, acceperis, vt sup. annot.

QVOD FOR. ILIÆ, MAV. QVE PVER] Romulus. hanc sententiam videtur ex Theocrito, nominibus dumtaxat immutatis, expressisse. sic autem ille ex Hierone, Τίς δ' ἀνδρείων Λυκίων ποτιπύξ, τίς κομώντας Πελαμίδας, ἢ ἠΐλου ἀπὸ χροῖας Κυκλόν ἔγνω, Εἰ μὴ φυλόπιδας, παρτέρων ἔμνησαν ἀοιδῶν, Οὐδ' Ὀδυσσεὺς ἕκαστον τε καὶ ἕκαστ' ἀλάθεϊς Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους αἰδαντ' εἰς ἔργα τὸν ἐλθὼν Ζωὸς, καὶ ἀπληγὰ φύρον ὀλοοῖο Κύνκλωπος, Διωσίον κλέος ἔργον ἐσιγάθη δ' ἐπ' ὑφορβὸς Εὐμαῖος, καὶ βοῦσι Φιλοῖπος ἀμφ' ἀγλαΐας ἔργον ἔχων, αὐτὸς τε πεισπλάγχιος Λαέρτης, Εἰ μὴ σπᾶς ἀνάσσαν Ἰάονος ἀνδρὸς ἀοιδῶν.

B id est, Quis vniquam optimateis Lyciorum, quis Priami filios, aut Cycnum nouisset, nisi superiora bella cecinissent poëta? Neque verò Vlysses post errores decem annorum, per omnium ferè hominum vrbeis vagatus, etiam ad inferos profectus viuus, tot denique periculis perfunctus, atque ex antro Cyclopi saluus reuersus, diurnam laudem consecutus esset: tùm subulcus Eumæus silentio præteritus esset, & Philætius, & Laërtes: nisi eos Homeri cantus ab obliuione vindicassent. sic Tibull. lib. 1. *Carmine purpurea est. Nisi coma, carmina ni sint, Ex humero Pelopis non nituisset ebur.*

DIVITIBVS CONSECRAT INSVLIS] consecrat immortalitati. sic & Od. 16. epod. *ἀρνα, beata Petamus arua, diuinitis & insulas. μακάρων νήσους* vocant Græci.

CÆLO MVSA BEAT] in cælo collocans beatum efficit. annotatum ad Od. 3. lib. 2.

SIC IOVIS INT. OPTATIS, &c.] Vlysses apud Hom. ὁδ. λ. Alcinoο narrat, se Herculis idolum quidem apud inferos vidisse: ipsum Herculem autem cum ceteris dijs immortalibus suauissimis epulis oblectari, Iouisque & Iunonis filiam Heben in matrimonio habere. Verba Homeri sunt hæc: Τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίβλυ Ηρακλειέω, εἶδ' ἄλλοι' αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι Τέρπειται ἐν θαλίῃ, καὶ ἔχει καλλιφρον Ἥβην, Παιῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπίδλυ. Hoc idem scribit Hesiod. in Theogon. his verbis, Ἥβην δ' Ἀλκμήνης καλλιφρον ἄλκιμος υἱὸς Ἴς Ηρακλῆος τελέσας σπένοντας ἀέθλους, Παιῖδα Διὸς μεγάλοιο, καὶ Ἥρης χρυσοπίδλυ, Αἰδιδίω λάχ' ἀκοίπῃ ἐν Οὐλύμπῳ σπένοντι, Ὀλβιος, ὃς μέγα ἔργον ἐν ἀθανάτοισι τελέσας Ναιέι ἀπήμαντος, καὶ αἰγέσσης ἤματα πάντα. id est, Heben autem Iouis & Iunonis filiam vxorem in cælo nactus est Alcmenæ filius, duris laboribus perfunctus: Fortunatus, qui

magna re gesta inter immortaleis habitat, malorum, & senectutis semper expers. Pindarus item Nem. eid. α. Tiresiam facit cum alia, tùm hæc de Hercule vaticinantem, ac prædicentem, multis eum exhaustis laboribus, omni reliquo tempore otiosum, quietumque victurum, & in domicilio Deorum immortalium commorantem & epulantem Hebes nuptijs potiturum, & ἰδμ. eid. δ. de eodem sic, Νῶν δὲ παρ' Ἀίγιοχῶ καλλιφρον ὄλβον ἀμφέπων Ναιέι, πείματαί τε παρὲς ἀθανάτων φίλος Ἥβην τ' ὀπίσθι χροῖων οἴκον ἀναξ καὶ γαμβρὸς ἦσας.

IMPIGER HERCVLES] sup. Od. 3. lib. 3. *vagus Hercules.* infra efficacem dixit Od. 3. epod.

TINDARIDÆ] Castor, & Pollux, quamuis Castor, Tyndari: Pollux, Iouis esset filius. *clarum sidus* autem καὶ σύνθεσιν. *Lucida sidera* dixit numero multitudinis Oda 3. lib. 1. *Sic fratres Helene lucida sidera.* Eodem pertinent illa ex Oda 12. eiusd. lib. *pnerosq; Leda, Hunc equis, illum superare pugnis Nobilem: quorum simul alba nantis Stella refulsit: destitit saxis agitatus humor, &c.*

ORNATVS VIRIDI TEMP. PAMP.] Liber, cui tempora sunt ornata pampino, carminibus poëtarum in cælum sublatus, & deus factus, ab hominibus imploratus, & precibus fatigatus, eorum preces ad bonos & secundos exitus perducit. Ex eo quòd Baccho vota faciunt homines, intelligimus deum esse factum: deus autem factus est carminibus poëtarum, vt extrema cum primis consentiant. supra Od. 25. lib. 3. *dulce periculum est, O Lenæ sequi deum Cingentem viridis tempora pampino.*

AD LOLLIVM.

Ode 9.

Scripta sua nunquam interitura. sine poëtarum ope, virtutem obliuione sempiterna deleri. se suis versibus res à Lollio gestas memoriæ proditurum. Laus constantiæ, abstinentiæ, & ceterarum virtutum.

NE forte credas interitura, quæ
Longè sonantem natus ad Ausidū,
Non antè vulgatas per arteis
Verba loquor socianda chordis:
Non, si priores Meonius tenet
Sedeis Homerus: Pindaricæ latent,
Cæaq; Alcæi minaces,
Stesichoriq; graues camæna.
Nec, si quid olim lusit Anacreon,
Deleuit etas. spirat adhuc amor:
Viuentq; commissi calores
Æoliæ fidibus puellæ.
Non sola comtos arsit adulteri

- A Crineis, & aurum vestibus illitum
 Mirata, regaleisq; cultus,
 Et comites, Helene Lacena:
 Primusue Teucer tela Cydonio
 Direxit arcu: non semel Ilios
 Vexata: non pugnavit ingens
 Idomeneus, Sthenelusue solus
 Dicenda Musis praelia: non ferox
 Hector, vel acer Deiphobus graueis
 Excepit ictus pro pudicis
 Coniugibus, puerisq; primus.
 Vixere fortes ante Agamemnona
 Multi: sed omnes illacrymabiles
 Vrgentur, ignoti; longa
 Nocte: carent quia vate sacro.
 Paullum sepultae distat inertia
- B Celata virtus, non ego te meis
 Chartis inornatum silebo,
 Totue tuos patiar labores
 Impune Lolli carpere liuidas
 Obluiones. est animus tibi
 Rerumq; prudens, & secundis
 Temporibus, dubijsq; rectus,
 Vindex auaræ fraudis, & abstinens
 Ducentis ad se cuncta pecunia,
 Consulq; non unius anni,
 Sed quoties bonus, atq; fidus
 Iudex honestum prætulit utili: &
 Reiecit alto dona nocentium
- C Vultu: & per obstantibus cateruas
 Explicuit sua victor arma.
 Non, possidentem multa, vocaueris
 Recte beatum: rectius occupat
 Nomen beati, qui deorum
 Muneribus sapienter uti,
 Duramq; callet pauperiem pati:
 Peiusq; letho flagitium timet
 Non ille pro caris amicis,
 Aut patria timidus perire.

NE FORTE CREDAS] vt ne forte credas, &c. Non, si priores, &c. hæc enim pendent ex ijs, quæ sequuntur, vt statim dicemus.

LONGE SONANTEM NATVS] ego Hor. de Aufido sup. Od. vlt. lib. 3. & lat. 1. lib. 1. Ausi-

mus acer. Significat, sua carmina immortalia futura, quamuis alios ante se poetas præstantiores fuisse fateatur: quemadmodum poetarum, qui post Homerum scripserunt, multo illo inferiorum scripta manent, & viuunt.

NON ANTE VVLGATAS PER ARTEIS] nouis, & inusitatis artibus, quæ primus sum poeta Lyricus Latinus. vt sup. Od. vlt. lib. 3. Dicar, &c. ex humili potens Princeps Æolum carmen ad Italos Deduxisse modos. & epist. ad Mæcen. 3. lib. 1. Libera per vacuum posui vestigia princeps. & Oda 3. huius lib. Romana fidicen lyre.

VERBA LOQUOR] quidam libri vet. habent Verba loquar: quos non sequor.

SOCIANDA CHORDIS] Lyrica, ad lyram canenda. in cod. Rain. Card. scriptum est, *neruis*. non clauditur autem hæc sententia, sed coherent hæc verba cum ijs, quæ deinceps sequuntur, hoc modo. vt ne forte existimes, versus meos propter eam; quod non sum poeta Latinorum primus, nec Epicus, sed Lyricus, interituros: non continuo si Homerus primum in poetis locum meruit, Pindarus, Simonides, Alcaeus, Stesichorus, Anacreon, Sappho sunt obscuri: ita non, si principem inter poetas Latinos locum non obtineo, quem Ennius occupauit, existimare debes, nullum mihi, in quo consistam, esse reliquum. Non enim accipiendum est illud ne quasi sit prohibentis particula, vt diximus, sed vt valeat vt non. sic Od. 1. lib. 2. Sed ne relictis Musa proca iocis, Cæa retractes munera Neme, Quare modos, &c. & epist. de arte poet. ne forte semiles Mandentur iuueni partes. ibid. ne forte pudori. Sit tibi Musa Lyra sollers. & Od. 3. lib. 2. Ne sit ancilla tibi amor pudori, &c. & Od. 3. lib. 1. Albi, ne doleas plus nimio memor, &c.

MEONIVS.] Lydius sup. Od. 6. lib. 1. Meonij carminis alite.

LATENT] obscuræ sunt.

CEÆQUE] Simonideæ. sup. Od. 1. lib. 2. Cæa retractes munera Neme. quo loco notauimus, Simonidis præcipuam virtutem fuisse in commouenda miseratione, Quintiliano teste citato. accedat, si voles, Dionysij Halicarn. de eodem testimonium. Σιμωνίδης δὲ ἀφ' ἧς τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνημάτων τῆς σωθῆτος τῶν ἀπρίστων. ὡς τῆς (καὶ ὁ Βελπὼν ἐνέσταται καὶ τινδάρη) τὸ οὐκ ἔστι μὴ μεγαλοφρεπῆς, ὡς ἐκείνος, ἀλλὰ πάλιν πῶς: id est, Simonidis autem delectum verborum obserua, compositionis concinnitatem accuratam. præterea (in quo etiam Pindaro præstat) rationem miserationis commouende non magnifice, vt ille, sed dolenter, & miserabiliter. Iam, quod ad huius loci sententiam pertinet, sic M. Tull. in perfecto orat. Prima enim sequentem honestum est in secundis, tertijsq; consistere. Nam in poetis non Homero soli locus est (vt de Græcis loquar) aut Archilocho, aut Sophocli, aut Pindaro: sed horum vel secundis, vel etiam infra secundos.

ALCÆI MINACES] minacis Alcæi camænas vocat, quia Alcaeus non modo armis & ferro tyrannos persecutus est, verum etiã amaris & acerbis versibus lacerauit, atque insectatus est. supra Od. 13. lib. 2. sed magis Pugnas & exactos tyrannos Densum humeris bibit aure vulgus.

STESI-

A STESICHOŖQUE GR. CA.] Stesichorus, Tifias prius dictus est, vt scribit Suidas: Stesichorus postea appellatus, ὅτι καθαρώδῃ παρῶντος χροῖν ἔσκειν, id est, quia primus citharæ cantu chororum stauit, & stabiliuit. fuit autē Himeræus: quæ est vrbs Sicilia. M. Tull. Verr. de iure dicundo. *Erat etiam Stesichori poeta statua senilis, incurua: summo, vt putant, artificio facta ab eo, qui fuit Himera: sed est, & fuit tota in Gracia summo propter ingenium honore, & nomine.*

LYSIT ANACREON.] Teius sup. Od. 17. lib. 1. *& fide Teia Dices laboranteis in vno, &c.* lufit autem, quia res leueis, & amatorias scripsit. sic Virgil. in Tityro. *Ludere, qua vellem.* Horat. saty. 4. lib. 1. *vbi quid datur oti, Illudo chartis.*

DELEVIT ÆTAS] Anacreontis odas aliquot, maiorum nostrorum negligentia, & superiorum temporum culpa sepultas, ac demersas, in lucem reuocauit non ita dudum Erricus Stephanus Roberti F.

SPIRAT ADHVC AMOR, &c.] amor (inquit) quem Lesbica puella Sappho suis politissimis, & eruditissimis versibus lyricis mandauit, & commisit, nondum obliuione hominum sepultus est.

B Quamquam huius quidem poetriæ versus nobis eripuit vetustas. Extant tantum quædam eorum fragmenta pauca, ac minuta: & de ea Græcorum, Latinorumque scriptorum testimonia, quibus illius memoria ab hominum obliuione vindicatur.

CALORES] amores. Od. 11. huius lib. *Non enim posthac alia calebo Famina.*

NON SOLA COMTOS, &c.] Posteaquam ostendit, sibi locum aliquem esse inter poetas relictum, docet nunc idem ferè, quod oda superiore, quæcumque vniquam fortiter, & præclare gesta sunt, eorum memoriam ad posteros non fuisse peruenturam, si litteris mandata, atque ab aliquo vel poeta, vel quouis alio scriptore probato, ab obliuione vindicata non essent: indicat præterea, multa olim, magnaque bella esse gesta, in quibus viri fortissimi interfuerint, quorum nomen tamen, & memoria eò deleta sit, quia suarum laudum scriptore, ac præcone caruerint. Athen. lib. 13. plurima bella enumerat præter Troianum, propter mulieres conflata: cum quo concinit illud, Sat. 3. lib. 1. *Nam fuit ante Helenam cunnus terribilissimus belli causa.* Non sola igitur Helena Paridis formam, capillos accuratè pexos, & comtos, vestibus auro pictas, seu limbis aureis prætextas, cultum & ornatum regium, comitatum denique tali duce dignum mirata, arsit amore. Nam verbum *arsit* malim ita accipi, vt sit absolutum, nec actionem significet. Non sola (inquam) Helena alterius viri amore capta belli causam præhuit.

C ET AVRVM VESTIB. ILLITVM] sic describit Paridis cultum Eurip. Iphigen. in Aulide, *Ἀνθρὸς μὲν εἰμῶτων πολὴν χρυσῶν τε λαμπρῶν, βαρβάρῳ χλιδήματι.* id est, floridus quidem vestimentorum cultu, & auro lucidus ac splendidus, barbaris delicijs. per aurum igitur vestibus illitum, vestibus aureas, aut certè auro prætextas & ornatas significat.

PRIMVSVE TEUCER, &c.] aut non pri-

mus Teucer bonus fuit iaculator. Homerus de Teucro *ἰλ. v. Τευκρόθεν, ὃς ἀεισεύς Ἀχαιῶν Τροσσῶν, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σπείρῃ ἰομύην.* id est, Teucerque, qui optimus erat Græcorum iaculator: & bonus miles etiam in pugna stataria. Menelaus autem apud Sophoclem in Aiaæ, Teucrum maledicti loco sagittarium appellat. Menel. *ὁ πρῶτος ἔοικεν ἑσσυμένῃ φρονεῖν.*

CYDONIO] Cretenſi. Virg. Gallo. *libet Partho torquere Cydonia cornu Spicula.*

NON SEMEL Ilios VEX.] Ilios vrbs ipsa: Ilium arx vrbs: quamquam interdum Ilium pro Troia vsurpatur: vt fortasse sup. Od. 19. lib. 3. *Et pugnata sacro bella sub Ilio.* & apud Virgilium principio libri 3. *Aeneidos, cecidiq, superbum Ilium.* vbi Seruius hunc Horatij locum profert. Troiam ter obsessam esse traditum est: semel ab Hercule: iterum ab Amazonibus: tertium à Menelao, & ijs, qui eum secuti sunt.

IDOMENEVS] cum alibi, tum *ἰλ. v.* licet præclara, & gloriosa Idomeni congnoscere facinora.

STHENELVSVE] de Sthenelo diximus sup. ad Od. 15. lib. 1. iam hoc loquendi genus *pugnauit prælia*, annotauimus ad Od. 6. lib. 2.

E HECTOR] Ajax Hectorum grauitè vulnerauit. *ἰλ. ξ.* adeò vt ille ingenti lapide ictus ex prælio ablatu, atque ad ripas Xanthi fluij collocatus, animo pæne deficeret: etiam præ dolore humi supinus iacere cogere, sanguinem vomeret, vsu oculorum immensa offusa tenebræ adimerent.

VEL ACER DEÏPH.] Deiphobus *ἰλ. v.* à Merione vulneratur in brachio. Itaq; à Polita germano suo tectus, ac defensus, & in curru collocatus in urbem reuchitur.

VIXERE FORTES ANTE AGAM.] *ἰλ. δ. 1.* suæ virtutis specimen edit certissimum, argumentumq; præbet luculentissimum Agamemnon, ab illo loco, *Ἐσπετε νῦν μοι μῦθοι δόλιμα δάματ' ἐχρυσσῆ. ὅστις δὴ παρῶντος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,* &c. id est, dicite nunc mihi musæ, quæ domos Olympicas incolitis, Quis primus Agamemnoni obuius venerit, &c. Itaq; quam diu hic pugnat inter primos ordines, atque in prima acie, Iouis monitu hortatur suos Hector vt strenuè repugnent ac resistant: ipse recedit, & à præliando abstinet, donec in brachio dextero à Coone vulneretur Agamemnon. Quo factò cum paullo post dolore coactus, quamuis vulnus letale nõ esset, è prælio, & ex acie ad naueis curru reuectus esset, Hector eius discessu cognito in prælium incredibili fiducia, maximoque animo & spiritu elatus.

F SED OMNES ILLACRYM. VRG.] sed omnes iacent æternis demersu tenebris, propter eà quòd nullum poetam nacti sunt, à quo sua facta memoria proderentur.

ILLACRYMABILES] *ἀκλαυτοι*, quos nemo lacrymis decorat (vt loquitur Ennius) propter quos nemo lacrymatur, auditis scilicet aut lectis eorum rebus gestis, & casibus aduersis, ab aliquo scriptore memoriæ mandatis. vel *illacrymabileis* accipe, qui nullis lacrymis ab inferis reuocari possunt. Suprà Od. 14. lib. 2. *illacrymabilem Plutona*

A *Plutona* nominavit, id est, inexorabile, lacrymis inflexibilem, qui lacrymis non commouetur.

VRGENTVR LONGA NOCTE] æternis tenebris obruuntur: obliuione sui nominis sempiterna merguntur, vel longam noctem, mortem intellige, vt sup. Od. 28. lib. 1. *sed omneis vna manet nox.* & Od. 11. lib. 3. *ne longus tibi somnus, vnde Non times, detur.* vbi notauimus *θάρσυνον* ab Homero appellari *παιλιεγέα*, id est longum somnum, longasq; ad dormiendum tenebras præbentem.

SACRO] poetas Græci *ἱεροιδούς* appellant, id est, sacros cantores, sunt enim Musis sacri, earumque sacris initiati res sacras, & diuinas, & humano sensu maiores plerumq; nuntiant. Virgil. Georg. 2. *Me verò primùm dulces ante omnia Musæ, Quarum sacra fero ingenti percussus amore, Accipiant.* Horat. de arte poet. *Siluestres homines sacer, interpretq; deorum Cadibus, & victu fædo deterruit Orpheus.* Itaque fortasse propter hanc causam supra idem Horat. Od. 13. lib. 2. de Alcaeo & Sapph. dixit illud, *Vtrumque sacro digna silentio Mirantur umbra dicere.*

PAVLLVM SEPVLTÆ DISTAT, &c.] B id est, virtus non laudata, nullisque litteris illustrata, & incognita, parum differt ab ignaua, & otiosa vita. parum interest, vtrum quis totam vitam otio, & desidia traduxerit, nulla sui nominis memoria posteris prodita, an rebus præclarissimè gestis nemo exstiterit, qui eas scriptis eruditis ac politis memoria sempiternæ consecret, & commendet. Nam (vt ait Pindarus) *Pyth. eid. γ. γ. γ. καμμένα δ' ἀρετὰ κλειναῖς ἀοιδαῖς, χροῖα πλεθεῖ.* id est, virtus carminibus eruditis illustrata, & celebrata, diuturna est. tùm verba lecta, & ornata, quæ lingua ex alto animi recessu depromferit, diutius viuunt, quàm facta, vt idem Pindarus ait Nem. carm. 4. verba Pindari sunt hæc, *ῥήματα δ' ἐργμάτων χροῖώτερον βιοτιυέει, ὅ, π' κ' σὺν χαρίτων πικρὰ γλώσσα φρενὸς ἐξέλοι βαθείας.* & eid. Ζῆτα Νεμ. ait hymnos, & carmina, esse quædam rerum fortiter, & præclarè gestarum specula. Verbum *distat* autem cum dandi casu coniunxit, vt discrepandi, & differēdi verba in epist. de arte poet. nisi quod pede certo *Differt sermone, sermo merus.* & Saty. 4. lib. 1. *Et tamen idem Scire volam, quantum simplex, hilarisq; nepoti Discrepet.*

NON EGO TE M. CHART. INORN. SIL. TÔTVE TVOS, &c.] non comittam, vt tu silentio à me prætermisus meis scriptis non illustreris, ac celebreris: vel nō te ita silebo, vt meis chartis sis inornatus: nec sinam, tot tuas res gestas vetustate paullatim obscurari, posteritatisq; obliuione deleri. Vetus est dictum (inquit Pindarus Nem. eid. θ.) nō oportere id, quod fortiter, & cum virtute gestum est, silentio tegere. verba Pindari sunt hæc, *ὅτι δὲ τις λόγος ἀνθρώπων πεπλεγμένον ἔσθ' ἴσθ' ἢ χαμαὶ οἰγᾶ καλύψαι.* Cùm in aliquot libris manuscr. Ruffard. Nicotiano, Clericano, nonnullis alijs, reperissem scriptum *inornatum silebo*: eandemque scripturam expressam fuisse meminissim in duobus Vaticanis, & Iannoctiano, & Færn. Gulielmusq; Canterus, homo doctus admonuisset nos se itē in vno perantiquo codice reperisse, ego dannata vulgata scriptura *sileri, silebo* edendum curaui.

CARPERE] id est, paullatim obscurare, atque imminuere. translatio est. vide annot. ad Od. 11. lib. 1.

RERVMQVE PRVDENS, &c.] id est, rerum cognitione præstans, vel rerum futurarum prouidus.

ET SECVNDIS TEMP. &c.] & in secunda, atque aduersa fortuna constans, & æquabilis: & in neutram partem propensus, id est, neque insolens, & elatus, neque fractus, ac demissus. Est autem elegans metaphora à corpore ad animum. nam quemadmodum corpus rectum esse dicitur, quod non est inflexum, aut incuruatum, vt ann. supra ad Od. 4. sic animus dicitur esse rectus, qui non est perturbatus, neque concitatus, neque anxius: sed sedatus, tranquillus, & pacatus. eadem translatione vtitur saty. 3. lib. 2. *Rectum animi seruaua?* cui par est illud, quod est ibidem, *Sias animo?* vt supra diximus.

DVBIIIS] *dubia tempora, res dubie, casus dubij* dicuntur à Latinis non admodum secundi, & prope modum aduersi. Cælius Cice. lib. 8. epist. *nunc te contra victorē facere, quem dubijs rebus ledere noluisi.* Horat. saty. 2. lib. 2. *uter nam,* vel, vt habent libri manuscr. *uterne Ad casus dubios fides sibi certius, &c.* Plautus in Mostellar. *Qui homo timidus erit in dubijs rebus, is nauci non erit.* Sallust. coniur. Catil. *qui labores, pericula, dubias, atq; asperas res facile tolerauerunt, ijs otium, diuitiasq; optanda alijs, oneri, miseriaq; fuerunt.* Catull. de Pel. & Thet. nupt. *Nate, ego quem in dubios cogor dimittere casus.* T. Livius lib. 30. annalium. *In bonis tuis rebus, nostris dubijs, tibi ampla, ac speciosa danti est, pax: nobis petentibus, magis necessaria, quàm honesta.*

VINDEX AVARÆ FRAVDIS] qui pœna coercet auaritiam, & animaduertit in auaros. vindex (inquit Festus) *ab eo dictus, quod vindicat, quominus is, qui pressus est ab aliquo teneatur.* sed hic vindex vltorem, & quasi punitorem significat. CONSVLQVE NON VNIVS ANNI] consul est vnus anni, qui comitijs centuriatis, populi beneficio, & suffragijs consulatum adeptus est. magistratus enim Romæ erant annui: consul autem perpetuus est ille, atq; etiam Rex, qui suas cupiditates comprimere, suisque appetitionibus imperare potest, qui honestum vtili anteposit, qui muneribus non capitur, vt sup. Od. 2. lib. 2. *regnum & diadema tutum Deserens vni, propriamq; laurum, Quisquis ingentis oculo irretorto Spectat aceruos.* Atque hæc sunt dicta ex Stoicorum sententia: qui sapientem volunt esse solum liberum, solum diuitem, pulchrum, honoratum, consulem, regem. M. Tull. Lucullo. & Tuscul. 4. & lib. 1. de finib. & parad. 5.

SED QVOTIES BON. ATQVE FID. IVD. HON.] Quæritur hic cur quem consulem fecerit, eundem statim iudicem faciat. ego Horatium hoc significare puto, eum, quem pecunia ab officio non deducat, esse verè consulem, neque vnus anni consulem, vt sunt ceteri consules, sed perpetuum, & tandiu quandiu pecunia non corrumpitur in perniciem alterius, siue sit iudex, siue aliqua alia potestate præditus, in qua integritas & abstinentia